

Metodologia

projectual del art I

Codi: 200756

Crèdits: 6 ectes

Matèria:

Context i

desenvolupament

Caràcter: Obligatòria

Curs: Segon

Semestre: Primer i segon

Hores de dedicació: 150 hores

Hores lectives: 108 hores

Hores Autònomes: 42 hores

Coordinador/a: Xavier Arenós

[xavier.arenos@escolamassana.ca](mailto:xavier.arenos@escolamassana.cat)

[t](#)

Equip docent: Xavier Arenós,

Teresa Lanceta, David

Falagán

—Descripció

La metodologia es refereix als mètodes, processos, camins emprats que s'elaboren gradualment per arribar a un objectiu, i el projecte és elaboració gradual d'allò que està per desenvolupar, per fer-se, encara en una fase no definitiva.—Contingut.

L'assignatura es divideix 2 exercicis: **I/ Construccions efímeres**

Inspirat en la vida d'un insecte denominat *Ephemera*, que no sol viure més de 24 hores, l'exercici consistirà a realitzar una construcció molt limitada en el temps respecte a la seva duració o permanència. És a dir, la presència física de la construcció ha d'incorporar com a concepte la seva pròpia caducitat. Aquesta construcció podrà instal·lar-se tant a l'espai públic com al privat i les seves dimensions seran lliures.

Construccions efímeres vol reflexionar sobre la importància que pot tenir el temps alhora de definir un espai i a la inversa. Però per a crear aquest joc serà necessària la presència d'un espectador o usuari que completi o tanqui aquest cercle.

L'exercici es farà en equip de dos o tres alumnes

II/ Corporeïtats

L'exercici tractarà sobre el cos com a contenidor físic i psíquic. Des de l'època humanista fins a la tecnològica o "post-human", s'estudiaran diferents representacions del cos com a màquina biològica (el cos sa, malalt, defectuós i mort) i com a màquina carregada de creences culturals (religió, identitat, raça, ideologia, gènere, etc.)

—Objectius formatius

2.1. Genèrics Conceptuals

—Saber relacionar els continguts contemporanis com històrics en la seva producció artística.

—Desenvolupar els aspectes comunicatius: llenguatges visual, objectual i espacial.

—Educar la sensibilitat estètica

—Considerar l'ecologia i l'economia.

Processuals

—Reconèixer els passos d'un procés de creació (plantejament, documentació, idees, referències, maquetes o realització...)

—Utilitzar recursos racionals, emocionals, intuïtius i creatius per a la resolució d'un problema o projecte.

Tècnics

—Escollir els materials adients.

—Utilitzar les tecnologies correctes.

ESCOLA MASSANA

Centre d'Art i Disseny

Adscrit a la **UAB**

Consorci d'Educació
de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

- Emprar de les eines d'expressió gràfica adequades al projecte. Iniciar-se en l'ús de programes informàtics d'imatge i de presentació.
- Experimentar amb materials i tècniques específiques
- Utilitzar els tallers especialitzats de l'escola.

Contextuals i referencials

- Prendre consciència del llenguatge propi.

2.2. Específics **Construccions efímeres**

- Comprendre el sentit de l'idea constructiva en relació al temps i a l'espai però també respecte al seu context; així com la seva poètica i política per a poder convertir-lo en objecte d'experimentació funcional o artístic.
- Identificar la construcció d'un espai com a objecte d'estudi i de treball experimental en els seus trets quantitatius i qualitius, per a saber representar les seves característiques formals i vivencials.
- Saber analitzar, relacionar, idear, processar, materialitzar i comunicar la proposta.
- Saber treballar en equip

Corporeïtats

- Treballar críticament els aspectes conceptuals que conformen aquest exercici. Entendre el potencial pràctic però també teòric de l'exercici.
- Saber analitzar, relacionar, idear, processar, materialitzar i comunicar la proposta.

—Metodologia docent i activitats formatives

Treballaran dos professors junts amb cada grup de classe en el que estaran tots els alumnes assignats. Tindran durant 3 horas setmanals el suport d'un altre professor

A l'inici de cada projecte, els professors faran una exhaustiva descripció oral sobre el tema a desenvolupar que s'acompanyarà de l'enunciat corresponent a cada projecte.

Hi haurà al mateix temps sessions introductòries a les temàtiques proposades, ja siguin referencials, teòriques o pràctiques a fi de facilitar la plena integració dels coneixements necessaris per realitzar-lo.

Els treballs es portaran a terme de manera personal i també en grup i es desenvoluparan a la classe. Es realitzarà un seguiment directe dels processos de treball per tal de conèixer el grau assolit per l'alumnat i poder incidir en aquells que tinguin més dificultats.

L'alumnat realitzarà els treballs encarregats amb els recursos proposats i aquells que ells mateixos trobin: Recerca i recopilació d'informació, reflexió, anàlisi, etc.

Al finalitzar cada exercici es farà una posta en comú de les propostes, comentari i crítica dels aspectes més rellevants del conjunt dels treballs. Es promourà al màxim el debat i la participació col·lectiva.

Presentació d'un dossier que reculli el procés i el resultat del treball.

Activitat Dirigida (L'activitat dirigida són classes teòriques i exposicions públiques dirigides pel professor)

Inclou les classes teòriques i de presentació del tema, les exposicions públiques diri-

gides pel professor i les sessions de treball i activitats dinamitzadores en grup així com les conferències, visites guiades o sortides de caràcter pedagògic.

ECTS: 24%, hores: 36

Resultats d'aprenentatge : RA.4 (CE09.1) RA.5 (CE09.2) RA.6 (CE10.5) RA.8 (CE10.7) RA.9 (CE12.6) RA.10 (CE12.7) RA.13 (CE16.3) RA.18 (CE21.3) CT01 RA.24 CT03 RA.25 RA.27 RA.30

Activitat Supervisada (Seguiment supervisat pel professor)

Seguiment personal supervisat (individual i o en grup) dels projectes per part dels professors. Es combinaran les sessions de tutoria amb el treball a l'aula i als diversos tallers.

ECTS: 36%, hores 54

Resultats d'aprenentatge : CE01, CT01, RA.24, CT03, CT04, RA.26, CT07, RA.27, CT10, RA.28, RA.29, CT12, RA.30, CT13, RA.31, RA.1 (CE01.2), RA.2 (CE01.3), RA.3 (CE01.4), RA.4 (CE09.1), RA.5 (CE09.2), CE10, RA.6 (CE10.5), RA.7 (CE10.6), RA.8 (CE10.7), CE12, RA.10 (CE12.7), RA.13 (CE16.3), CE20, RA.14 (CE20.3), CE24, RA.20 (CE24.4), RA.21 (CE24.5), RA.22 (CE29.2), RA.23 (CE29.3)

Activitat Autònoma (Treball teòric i pràctic autònom) Treball teòric i pràctic autònom de l'alumne.

ECTS 28%, hores 42

Resultats d'aprenentatge : CE01, CT01, RA.24, CT03, CT04, RA.26, CT07, RA.27, T10, RA.28, RA.29, CT12, RA.30, CT13, RA.31, RA.1 (CE01.2), RA.2 (CE01.3), RA.3 (CE01.4), RA.4 (CE09.1), RA.5 (CE09.2), CE10, RA.6 (CE10.5), RA.7 (CE10.6), RA.8 (CE10.7), CE12, RA.10 (CE12.7), RA.13 (CE16.3), CE20, RA.14 (CE20.3), CE24, RA.20 (CE24.4), RA.21 (CE24.5), RA.22 (CE29.2), RA.23 (CE29.3)

Activitat d'Avaluació (Avaluació individual o en grup del resultat general o parcials de l'assignatura)

Inclou dues tutories amb cada alumne que es realitzaran després de l'entrega de cadascun dels projectes per tal de poder comentar de manera individual el treball realitzat i el seguiment general del curs. Es preveu també, després de cada projecte, una avaluació i comentari en grup dels resultats obtinguts. Tanmateix, durant el desenvolupament del curs, es potenciaran els comentaris crítics i les reflexions sobre el desenvolupament de l'assignatura. ECTS: 12%, hores: 18

Resultats d'aprenentatge: CE01, RA.28, RA.29, CT12, RA.30, CT13, RA.31, RA.2 (CE01.3), RA.3 (CE01.4), RA.4 (CE09.1), RA.7 (CE10.6), CE20, RA.20 (CE24.4), RA.21 (CE24.5)

—Avaluació

L'avaluació tindrà especial cura per analitzar la implementació dels diferents objectius que determinen el desenvolupament per part de l'alumne de les diferents propostes de l'assignatura.

Avaluació continua: aquest seguit de notes parcials, en conseqüència, no tindran una traducció aritmètica en la nota final, essent més important la seva capacitat per traduir el nivell de l'alumne en cada moment concret del procés de treball i aprenentatge.

Els resultats finals dels treballs presentats pels alumnes seran, d'aquesta manera, un més dels indicadors que passaran a configurar la nota semestral.

Cal fer especial incidència en el fet de que l'alumne, per tal d'esser avaluat, haurà

d'haver presentat TOTS els treballs en data i manera indicada pels professors, així com haver mantingut una presència continua, activa a l'aula.

Treball 1/Construccions efímeres

36 hores (6 sessions) — 35% procés (Valoració del procés de treball continuat i Valoració de la coordinació del grup) / 50% resultats / 15% presentació pública /

Treball II/ Corporeïtats

36 hores (6 sessions) — 35% procés (Valoració del procés de treball continuat i Valoració de la coordinació del grup) / 50% resultats / 15% presentació pública /

—Bibliografia

General

AAVV. *Arte desde 1900*. Madrid: Akal, 2006

AA.VV. *AC/DC. Contemporary Art/Contemporary Design*. JRP/ Ringier, 2009.

FOSTER, Hal. *Diseño y Delito*. Madrid: Akal, 2005.

Específica

—Arquitectura efímera

AA.VV. *Constant. Nueva Babilonia*. Madrid: Museo Reina Sofía, 2015.

AA.VV. *Living in Motion. Design and Architecture for Flexible Dwelling*. Vitra Design Museum, 2013.

BRANZI, A. *Non-stop City: Archizoom Associati*. Hyx, 2006.

BUCKLEY, C.; Violeau, J. *Utopie. Texts and Projects, 1967–1978*. Paris: Semiotext(e), 2011.

Cook, Peter. *Archigram*. New York: Princeton, 1999

JACOBS, J. *Muerte y vida de las grandes ciudades*. Madrid: Capitán Swing, 2011.

PERAN, M. *Post-it City. Ciudades ocasionales*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2008.

SCOTT, F. *Ant Farm*. Barcelona: Actar, 2008.

SLOTTERDIJK, Peter: *Esferas I: Burbujas, Esferas II: Globos, Esferas III: Espumas*. Madrid: Siruela, 2003, 2004, 2006.

SNYDER, R. *Buckminster Fuller, scénario pour une autobiographie*, Paris: Images modernes, 2004

ROUILLAND, D. *Superarchitecture. Le futur de l'architecture 1950-1970*. Paris: Edic. de la Villette, 2004

VAN EYCK, A. *Writings (Writings: vol. 1: The Child, the City and the Artist, Vol. 2 Collected Articles and Other Writings 1947-1998)*. Sun Publishers, 2006.

—Corporeïtats

BRAIDOTTI, Rosi. *Lo posthumano*. Barcelona: Gedisa, 2015

BYUNG-CHUL, H. *La sociedad del cansancio*. Barcelona: Herder, 2012
DAVIS, Angela. *Mujeres, raza y clase*. Madrid: Akal, 2004

FANON, Frantz. *Los condenados de la tierra*. México: Fondo de Cultura Económica, 2011

GARCIA CORTÉS, J.M. *El cuerpo mutilado*. Valencia: Generalitat Valenciana, 1997.

GARCIA CORTÉS, J.M. *Orden y caos. Un estudio cultural sobre lo monstruoso en el arte*. Barcelona: Anagrama, 1997.

HARAWAY, Donna J. *Manifiesto para cyborgs*. Buenos Aires: Puente Aéreo, 2016
 HARAWAY, Donna J. *El patriarcado del osito Teddy*. Madrid: Pígmalión, 2015
 HARAWAY, Donna J. *Ciencia, Cyborgs y mujeres: la reinvención de la naturaleza*. Madrid: Cátedra, 2000
 MIGAYROU, F., CINQUALBRE, O. *Le Corbusier, mesures de l'homme*. Paris: Centre Pompidou, 2015
 PRECIADO, B. *Manifiesto contrasexual*. Barcelona: Ed. Anagrama, 2011. SAID, Edward W. *Orientalismo*. DeBolsillo, 2003
 SPIVAK, Gayatri Chakravorty *¿Puede hablar el subalterno?* Buenos Aires: El cuenco de plata, 2011
 FEDERICI, Silvia. *Calibán y la bruja. Mujeres, cuerpo y acumulación originaria*. Madrid: Traficantes de sueños, 2010
 VAZQUEZ GARCÍA, F. *La invención del racismo*. Madrid: Akal, 2009

—Programació de l'assignatura

Setmana 1

Presentació professors, assignatura i exercici 1. Introducció. Teòrica Construccions efímeres. Activitat 1. Organització grup i indicacions per a la recerca. Inici de la recerca (Treball autònom)

Setmana 2

Teòrica Construccions efímeres. Activitat 2
 Primera posada en comú dels resultats de la recerca.
 Valoració crítica i orientació noves vies.
 Presentació pública de les propostes de treball.

Setmana 3

Teòrica Construccions efímeres. Activitat 3.
 Debat. Proposta lectura
 Correcció dels projectes.
 Exploració d'idees
 Elaboració dels diversos elements dels projectes. (treball autònom)

Setmana 4

Teòrica Construccions efímeres. Activitat 4
 Tutories per grups. Elaboració dels diversos elements dels projectes. (treball autònom)

Setmana 5

Teòrica Construccions efímeres. Activitat 5
 Tutories per grups. Elaboració dels diversos elements dels projectes. (treball autònom)

Setmana 6

Tutories individualitzades. Activitat 6
 Elaboració dels diversos elements dels projectes. (treball autònom) Instruccions per a la elaboració dels dossiers i les presentacions

Setmana 7

Presentació pública dels projectes. Lliurament i crítica.

Setmana 8

Introducció. Teòrica Corporeïtats. Activitat 7. Presentació treball 2. Repartiment de temes.

Setmana 9

Teòrica Corporeïtats. Activitat 8
Exercici pràctic-aula. Proposta lectura
Treball autònom

Setmana 10

Teòrica Corporeïtats. Activitat 9. Comentari general lectura I entrega
Tutories Temes triats
Proposta lectura

Setmana 11

Teòrica Corporeïtats. Activitat 10. Correcció individual dels projectes
Proposta lectura

Setmana 12

Teòrica Corporeïtats. Activitat 11. Comentari general lectura I entrega
Sortida exposició: "1000 m2 del deseo:Arquitectura I sexualitat"

Setmana 13

Exercici pràctic-aula 3 relacionat amb l'exposició
Tutories individualitzades

Setmana 14

Teòrica Corporeïtats. Activitat 12. Correcció individual dels projectes.

Setmana 15

Teòrica Corporeïtats. Activitat 13. Correcció individual dels projectes

Setmana 16

Tutories individualitzades

Setmana 17

Lliurament treball corporeïtats

Setmana 18

Setmana de tancament de curs. Comentaris i entrevistes personals

—Competències i resultats d'aprenentatge.

Competències específiques

CE01-Demostrar que coneix, compren i relaciona el pensament científic clàssic que estableix hipòtesis, les comprova i enuncia teories coherents amb les experiències i amb altres tipus de coneixement formal i no formal.

RA.1 (CE01.2) - Estructurar una metodologia de treball formulant hipòtesis comprovant-les i reforçant les teories que li van donar origen.

RA.2 (CE01.3) - Vincular i relacionar el que fer creatiu amb sistemes d'àmbits diversos.

RA.3 (CE01.4) - Establir nous discursos a través de la creació formal.

CE09-Identificar la incidència de l'activitat professional en el context social, econòmic, ecològic i cultural actuant de forma responsable en els diferents àmbits relacionats.

RA.4 (CE09.1) Situar de manera crítica el treball propi en un context social, econòmic i històric.

RA.5 (CE09.2) Prendre consciència de l'impacte social, econòmic, ecològic i cultural del treball propi.

CE10- Utilitzar l'observació i la imaginació per aplicar-les tant en el sentit de crear noves formes com en el d'interpretar les existents.

RA.6 (CE10.5) - Reconèixer el subjecte artista/dissenyador com a subjecte no passiu.

RA.7 (CE10.6) - Demostrar inquietud, anàlisi i crítica cap a contextos en constant canvi.

RA.8 (CE10.7) - Desenvolupar la capacitat d'observació i el judici crític.

CE12- Aplicar els coneixements assolits per establir el diàleg entre la teoria i la pràctica que fa possible el procés de formalització i de conceptualització.

RA.9 (CE12.6) - Enriquir i ampliar el bagatge conceptual dels treballs.

RA.10 (CE12.7) - Sintetitzar i relacionar els àmbits de la teoria i de la pràctica artística i del disseny.

RA.13 (CE16.3) - Contextualitzar el treball propi en relació a diversos models.

CE20- Manifestar i acceptar una actitud crítica en els treballs personals i col·lectius mostrant capacitat negociadora per afavorir-los.

RA.14 (CE20.3) Considerar la transgressió a partir del coneixement dels valors de la cultura i la societat i la seva superació.

RA.15 (CE20.4) - Elaborar un discurs i una metodologia crítica i constructiva per poder enriquir tant el treball propi com aliè.

RA.16 (CE20.5) Manifestar i afavorir la capacitat d'entropia.

CE21- Entendre la transgressió com a motor de la creativitat de forma responsable.

RA.17 (CE21.2) Establir els límits d'una proposta.

RA.18 (CE21.3) Considerar la transgressió com una forma de superar el coneixement dels valors de la cultura i la societat.

CE24- Valorar, constatar i prendre decisions sobre l'elecció dels mètodes, els instruments i els materials apropiats en cada situació i context.

RA.19 (CE24.3) - Demostrar el bon ús de la diversitat metodològica en funció d'un objectiu concret.

RA.20 (CE24.4) - Utilitzar i triar els instruments tècnics i tecnològics en funció d'un objectiu concret.

RA.21 (CE24.5) - Escollir correctament els materials en funció d'un objecte concret.

CE29- Generar i manipular models de la realitat per simular-la i així establir i/o comprovar hipòtesis en l'estudi de la realitat..

RA.22 (CE29.2) - Considerar una metodologia del projecte com a mètode d'anàlisi proposta amb capacitat transformadora de la realitat.

RA.23 (CE29.3) - Incorporar les realitats alienes per analitzar-les i transformar-les.

Competències transversals

CT01- Desenvolupar l'autocrítica i la iniciativa personal com a font de l'auto-aprenentatge.

RA.24 - Assumir l'autocrítica como un ingredient bàsic del procés formatiu.

CT03- Identificar i conèixer la vigència social, econòmica i cultural de la professió per a desenvolupar alternatives professionals fonamentades en la formació adquirida.

RA.25 - Conèixer les potencialitats creatives dels sectors i àmbits professionals.

CT04- Desenvolupar els coneixements i les habilitats necessàries per a participar en treballs en equip i/o multidisciplinaris, enriquant el treball d'un projecte comú a través de la interacció amb els altres valorant les seves aportacions i els seus punts de vista.

RA.26 - Experimentar el treball en equip i valorar i evidenciar les aportacions discipli-

naries que permet.

CT07- Utilitzar de forma responsable els sistemes de comunicació i informació d'Internet.

RA.27- Conèixer i assumir els valors ètics i deontològics vinculats a l'ús dels sistemes de comunicació i informació d'Internet.

CT10- Desenvolupar una metodologia de treball pròpia que serveixi per enfrontar-se al major número de situacions possibles i que mostri el coneixement dels mecanismes d'accés a la documentació i a la informació.

RA.28 - Saber desenvolupar recursos personals per enfrontar-se a les incidències imprevistes en los processos de accés i ús de la documentació i informació.

CT11- Gestionar eficientment el temps i els recursos. RA.29 - Optimitzar el temps i els recursos.

CT12- Mantenir una actitud favorable cap a l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació, valorant la seva procedència, situant-la en un marc epistemològic i contrastant les seves aportacions en relació al coneixement disciplinari disponible.

RA.30- Interioritzar la satisfacció i la necessitat de la formació continuada així com saber-la avaluar i contextualitzar en l'àmbit epistemològic i disciplinar.

CT13- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i la comunicació per a una correcta expressió i formalització d'allò que es vulgui transmetre.

RA.31 - Utilitzar els recursos i suports informàtics i de tractament de la imatge pertinents per expressar-se i comunicar-se de manera eficaç.